Cena 50 gr.

BIULETYN

WOŁYŃSKIEGO T-WA ROLNICZEGO

Organ Towarzystw Rolniczych na Wołyniu.

WYCHODZI RAZ NA DWA MIESIĄCE.

Rok I. **Czerwiec 1927 r.** **Nr. 1**

Adres Redakcji: **Łuck, ul. 3-go Maja 5, Woł. T-wo Roln.**

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem	— 50 zł.	1 strona za tekstem	— 30 zł.
½ „ „ „	— 25 „	½ „ „ „	— 15 „

Od Redakcji.

Założone w 1923 roku Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze w miarę rozwoju życia społeczno-rolniczego nie było w stanie podołać bezpośrednio z Łucka wszelkim potrzebom rolniczym i organizacyjnym swych członków. Wynikła konieczność stworzenia prowincjonalnych ośrodków pracy rolniczej, któreby umożliwiły bliższy kontakt Towarzystwa z szerokim ogółem rolników. Potrzeba ta powołała do życia na terenie poszczególnych powiatów Okręgowe Towarzystwa Rolnicze, które przejęły na siebie część prac Wołyńskiego Towarzystwa Rolniczego.

W celu ściślejszego zespolenia Towarzystw Okręgowych z Wołyńskiem T-wem Rolniczem, wymiany myśli i spostrzeżeń z praktyki, wzajemnego informowania się o pracach fachowych w poszczególnych okręgach, przystępujemy do wydawania „Biuletynu“, który będzie organem Woł. T-wa Roln. i wszystkich Okręgowych Towarzystw Rolniczych.

„Biuletyn” będzie umieszczał sprawozdania z działalności Towarzystw Rolniczych i Kółek Rolniczych, komunikaty instytucji gospodarczych i kredytowych, państwowych, samorządowych, podawał aktualne sprawy z życia rolniczego i z prasy rolniczej, oraz udzielał odpowiedzi na zapytania w sprawach gospodarskich.

Wszystkich naszych sympatyków prosimy o współpracę z nami w nadsyłaniu do „Biuletynu“ artykułów i wzmianek kronikarskich.

Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze.

Życie ekonomiczne.

Gospodarcza polityka państwowa zbyt długo nie doceniała znaczenia rolnictwa w naszem życiu ekonomicznem i nie udzielała mu koniecznego poparcia.

Stanowisko takie podtrzymywane było przez prasę codzienną i utarta była opinja, że rolnik to jest człowiek wyzyskujący społeczeństwo i tuczący się krzywdą miast i warstw robotniczych fabrycznych.

Polityka ta specjalnie cieżką była dla województw wschodnich, które najwięcej ucierpiały w czasie wojny i gdzie rolnictwo przeżyło najsilniejszy wstrząs. Centrum nie znało naszych potrzeb i nie mogło przez to należycie rozbudzić zamarłego tętna gospodarczego.

Otwarcie w r. b. Banku Rolnego w Łucku i 2-ch oddziałów wołyńskich Banku Gospodarstwa Krajowego dowodzą o zwrocie polityki gospodarczej w kierunku popierania rolnictwa i doceniania potrzeb gospodarczych Wołynia.

Rezultaty nie każą na siebie długo czekać. Bank Rolny bardzo wydatnie poparł rozwój chmielarstwa tą jedną z ważniejszych gałęzi prcdukcji na Wołyniu. Dzięki temu, Bank Chmielarski w Dubnie przeszedł z okresu papierowej organizacji do działalności czynnej, udzielając swym członkom pożyczek na wydatki związane z zakładaniem plantacji, co znacznie wzmogło intensywność zakładania chmielników. Poza tem, z pożyczek wekslowych parutysięcznych i większych, korzystają plantatorzy bezpośrednio w Banku Rolnym, który w przyszłości zapewne całą tę akcję przekaże Bankowi Chmielarskiemu. Jeżeli równolegle do finansowania zakładanych plantacji przez P. B. R., Bank Gospodarstwa Krajowego zacznie finansować urodzaje chmielu, skoordynowana ta akcja da możność opanowania handlu chmielem i nadania tej produkcji pożądanych form.

Równocześnie z tem, Państwowy Bank Rolny udziela wydatnej pomocy na zakładanie spółdzielni kredytowych, na zakup nawozów sztucznych i zielonych, na narzędzia rolnicze i zboże siewne, na meljoracje i wiele in.

Powiedzmy sobie teraz, czy jesteśmy przygotowani do należytego wykorzystania sprzyjających konjunktur, jakie otwarcie P. B. R. posiadada dla rolnictwa? Przyznać musimy, że nie. Brak nam wystarczającej sieci organizacii kredytowych pomocniczych (spółzielnie kredytowe, rolnicze i mleczarskie), któreby umożliwiły równomierne obsłużenie całego Wołynia kredytami rządowemi,

Tą sprawą winny zająć się gorliwie Okręgowe T-wa Rolnicze. One powinny na miejscu wziąć inicjatywę w organizowaniu tych placówek, oraz w należytem uświadamianiu rolni-

ków o wszelkich potrzebnych formalnościach dla otrzymania pożyczek.

Należy bacznie mieć na uwadze przy udzielaniu tych informacji, czy te sprawy są już aktualne i jakie są przyznane na poszczególne zamierzenia fundusze. Informowanie gołosłowne o kredytach w wypadkach nie sprawdzonych należycie, naraża często rolników na niepotrzebne wydatki i stratę czasu.

Najbliżej związane z rolnikiem miejscowe kółka rolnicze winny wiedzieć, że obowiązane są ułatwiać kredyt tym ze swych członków, o których wiedzą, że go potrzebują, lecz że jednocześnie nie zmarnują go. Kredyt nie jest darowizną i nieumiejętnie użyty nie podnosi gospodarstwa, lecz przyprowadza go często do ruiny.

Sekcja chowu koni.

Wołyń ma sprzyjające warunki dla chowu dobrych koni, jednak stan pogłowia końskiego jest opłakany.

Wywołane to jest wyniszczeniem przez wojnę najlepszego materjału hodowlanego i trudnemi warunkami powojennemi większych gospodarstw, rozsadników materjału szlachetnego.

Działalność W. T. R. w tej dziedzinie do r. b. polegała na pracy propagandowej i wykonywaniu czynności zlecanych przez Ministerstwo Rolnictwa w dziale porządkowania chowu koni (licencje, rejestracje, wystawy i t. p.

W. T. R. przeprowadziło w 1924 r. rejestrację klaczy i licencję ogierów na terenie Wołynia i Polesia.

Ogółem zarejestrowano klaczy:

na Wołyniu 2009
na Polesiu 269

Ogierów zalicencjonowano:

na Wołyniu 68
na Polesiu 18

W 1925 i 1926 roku Sekcja Chowu Koni brała udział przez swego przedstawiciela w licencji ogierów na Wołyniu.

W roku 1925 zalicecjonowano ogierów:

I	kat.	12
II	„	53
III	„	953
razem		1018 og.

W roku 1926 zalicencjonowano:

Ogierów	I	kat.	7
„	II	„	52
„	III	„	743
razem ogierów			802.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę wykazy przedstawione przez urzędy gminne i miasta ilości zarejestrowanych na terenie Województwa klaczy (112541, z tej ilości odliczając 25% t.j. 26170 klaczy w wieku niżej 3 lat nie właściwie zarejestrowanych z powodu, że miejscowa ludność juz 2-letnie klacze zaprzęga), to faktycznie na okres kopulacyjny r. b. pozostaje do pokrycia 86371 klaczy t. j. że na 1 ogiera przypada 101 kl.

Z wyników dokonanej licencji daje się stwierdzić, że naogół w r. 1926 w porównaniu z r. 1925 stan hodowli koni pod względem jakości i zamiłowania do hodowli nieco się polepszył. Podane wyżej cyfry licencji ogierów wywołane są nie pogorszeniem pogłowia, lecz większemi wymaganiami Komisji Kwalifikacyjnej.

Wyżej wymienione prace możemy traktować jako wstęp do właściwej pracy hodowlanej, która faktycznie rozpoczęła się dopiero w roku bieżącym.

Na zebraniu Sekcji Chowu Koni W. T. R. w Łucku w dn. 7.V uchwalono założyć Wołyński Związek Hodowców Konia Szlachetnego Półkrwi. Przyjęto Statut Związku i zgłoszono go do legalizacji.

W celu szybszego rozpoczęcia pracy i uzyskania potrzebnych funduszów na opłacenie fachowego kierownika, bez czego praca ruszyć nie może, prezydjum Sekcji w roku bieżącym zaproponowało wprowadzić opłaty ryczałtowe jednorazowe roczne od stadniny w wysokości 160 zł. od każdej, niezależnie od ilości sztuk i jakości stadniny.

Za powyższą opłatę Związek winien dokonać inspekcji stadniny, założenia ksiąg rodowodowych i dostarczenia tym stadninom świadectw rejestracyjnych.

Powyższe warunki przyjęły i opłaty wniosły następujące osoby:

p. Paweł Gutowski maj. Radowicze
p. Marja hr. Ledóchowska maj. Bużany
p. Władysław Hulewicz maj. Werbeń
p. Aleksander hr. Ledóchowski maj. Smordwa
p. Ksawewery Rudnicki maj. Drewinie
p. Karol Dowgiałło maj. Nowomalin
p. Bogusz maj. Satyjów
p. Tadeusz hr, Czacki Poryck.
p. Tadeusz Hulewicz maj. Anielin
Zarząd Ordynacji Ołyckiej.

Zaangażowany został na stałe Inspektor chowu koni, znany na Kresach hodowca p. Leon Abramowicz, który już przystąpił do objazdu stadnin.

Z pracy hodowlanej na Wołyniu.

Związek Hodowców Bydła Krajowego Mlecznego w Łucku istnieje blisko 1½ roku i zrzesza obecnie na terenie Wołynia 15 obór większych bydła krajowego i 12 gniazd zarodowych tegoż bydła u drobnych rolników. Praca nad podniesieniem hodowli bydła innych ras przybiera również coraz szersze rozmiary.

W ciągu ostatniego miesiąca wciągnięto i zapisano do ksiąg rodowodowych 4 obory większe bydła nizinnego czarno-białego, z zapoczątkowaniem systematycznej kontroli dzielności użytkowej krów tej rasy. Poza temi czterema oborami przystępują do utworzonej Sekcji Hodowców Bydła Czarno-Białego rasy nizinnej jeszcze nowe 4 obory.

Praca nad podniesieniem dzielności użytkowej inwentarza żywego przez kontrolę jego użytkowości u drobnych rolników budzi również duże zainteresowanie. Polegą ona na reorganizacji gospodarstw w kierunku hodowlanym, przez racjonalne ułożenie płodozmianu z uwzględnieniem produkcji pasz niezbędnych dla krów dojnych, uświadomieniu rolników o zasadach hodowli i żywieniu inwentarza, zaprowadzeniu zmian w utrzymaniu inwentarza i t. p.

W obecnym czasie Wydział Hodowlany W. T. R. kładzie duży nacisk na rozszerzenie tej pracy, zwłaszcza wśród osadników wojskowych i cywilnych na Wołyniu, którzy chętnie przystępują do organizowanych przez Wydział Hodowlany kółek kontroli mleczności.

W r. 1926 zorganizowano 8 kółek kontroli mleczności, w roku zaś bieżącym przybyło jedno może z najbardziej czynnych kółek, a mianowicie przy os. wojsk. w Konstantynowie pow. Rówieńskiego. Do 1 czerwca r. b. Woł. Zw. Hod. Bydła Kr. Ml. ma już przeszło 500 krów pod kontrolą mleczności.

Z teki Instruktora-Lustratora mleczarskiego.

I. Dnia 8.III. r. b. Spółdzielnia Mleczarska w Bindudze pow. Lubomelskiego została uruchomioną i obecnie zupełnie dobrze się rozwija. Masło dostarcza do Kowla i Łucka.

II. Zorganizowane w sezonie zimowym i zarejestrowane w Sądzie Okręgowym jako rejestrowym w Równem, będą uruchomione kolejno następujące Spółdzielnie Mleczarskie r. b.

1.	W	osadzie	Krechowieckiej	pow. Równe
2.	„	„	Pustomytach	„ „
3.	„	„	Konstantynowie	„ „
4.	„	„	Bortnicy-Kraśnicy	„ Dubno
5.	„	„	Pełczy	„ „
6.	„	„	Kurhanach (Napadówce)	pow. Krzemieniec.

Powyższe Spółdzielnie mają już przygotowane lokale - lodownie z lodem. Instalacje mleczarskie zamówione. W 3-ch Spółdzielniach są już zaangażowani kierownicy mleczarni.

III. Spółdzielnia Mleczarska w Pełczy kupuje dom i 1½ ha ziemi pod mleczarnię i zakłada zbiornicę jaj.

IV. Są projektowane kursa miesięczne mleczarskie i 5-dniowe jajczarskie.

V. Zaprojekrowano wycieczkę dla poznania ruchu mleczarskiego.

Zwracać się w sprawach mleczarskich należy do W. T. R. Oddział Mleczarski p. Adam Jasion-Rozbicki.

Pokazy hodowlane.

W celu zachęcenia do chowu lepszego materjału hodowlanego drobnej własności, W. T. R. w jesieni roku zeszłego wystąpiło do Ministerstwa Rolnictwa z propozycją zorganizowania w r. b. pokazów koni na wzór pokazów bydła. Na skutek powyższych starań Ministerstwo Rolnictwa przeznaczyło na nagrody 2800 zł.

W dniu 2.VI. r. b. na zebraniu przedstawicieli organizacji rolniczych pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału Rolnictwa i Weterynarji Urzędu wojewódzkiego w Łucku podzielona została powyższa suma między 4 powiaty, które zgłosiły chęć urządzenia w r. b. wiosennych pokazów koni. Na powyższem zebraniu ustalono następujące miejscowości dla pokazów koni:

w pow. Dubieńskim w Młynowie i Tesłuchowie
„ „ Krzemienieckim w Wiśniowcu i ewent. w Krzemieńcu
„ „ Kostopolskim w Kostopolu
„ „ Rówieńskim w nowym Dworze k/Równego.

Na premjowanie i nagrodzenie leprzych sztuk uchwalono po 700 zł. na każdy pokaz koni.

Równocześnie ze sprawą organizacji pokazów koni zaprojektowano również w okresie wiosennym urządzenie pokazów-spędów bydła. Na ten cel otrzymano od Min. Rol. sumę 2000 zł. Chęć urządzenia pokazów zadeklarował Sejmik Dubieński, któremu W. T. R. przeznaczyło 1200 zł. na nagrody i premjowanie bydła na pokazach w 3 miejscowościach, a mianowicie:

Warkowicze
Kniahinin
Młynów

Inne Sejmiki będą urządzały pokazy w okresie jesiennym. Sumy powyższe mogą być użyte wyłącznie na nagrody dobrego materjału miejscowego jednomaścistego, w/g wskazówek i przepisów Min. Roln. Sumy wyasygnowane przez poszczególne Sejmiki z własnych funduszów, mogą być wyrozchodowane na premje i nagrody na bydło nawet nie rasowe, lecz wybitnie użytkowe.

Nagrody, które będą przyznane hodowcom, noszą charakter zachęty do pracy i do dalszych wysiłków dla rozwoju bydła użytkowego. Pokazy te mają również na celu zapoznanie się ze stanem hodowli, zorjentowanie się co do jakości materjału, znajdującego się na terenie Województwa, a pozatem ewidencję lepszych sztuk, zakolczykowanie ich i wciągnięcie do ksiąg hodowlanych.

Stacja Oceny Nasion.

Z chwilą stopniowej powojennej odbudowy gospodarstw na Wołyniu dawał się odczuwać brak instytucji kontrolującej wytwórczość nasienną (jeden z główniejszych działów produkcji wołyńskiej).

Istotność potrzeby podobnej instytucji zostaje dowiedziona w krótkim czasie, w roku 1926 powstaje bowiem Wołyńska Stacja Oceny Nasion, mająca za zadanie kontrolowanie nasion oraz materjału konsumcyjnego. W pierwszym roku istnienia stacja przerobiła 838 prób i w tem 743 zboża komsuncyjnego, ogółem 2359 oznaczeń. Na zasadzie badań można śmiało twierdzić, że stan naszego ziarna zwłaszcza konsumcyjnego nie odpowiada najskromniejszym wymaganiom. Zanieczyszczenie pszenicy 30.79%, żyta dochodzi do 40.4% przy wadze hektolitra 59.95 dla pszenicy i 55.65 dla żyta. Na dwadzieścia badanych próbek koniczyny tylko jedna nie zawierała kanianki.

Cyfry te mówią same za siebie i dowodzą, iż wytwórczość tego działu, o ile chce występować na rynku zagranicznym jako poważny kupiec zbożowy, musi w jaknajkrótszym czasie podnieść stopień swojej wartości, tem samem współpracować ze Stacją Oceny, jako instytucją kontrolującą, któraby zabezpieczała produkt od niesumienności kupców zbożowych i broniła interesów producenta i konsumenta. Posiadamy liczne dowody na to, że zboże spieniężane przez rolników w rece drobnych handlarzy zbożowych, zostaje przez tych ostatnich zanieczyszczane umyślnie i celowo, zapomocą domieszek produktów tańszych, pośladów i chwastów, piasku i t. p.

Skutkiem tego ceny na t. zw. „zboże kresowe“ pochodzące z Łucka, Horochowa, Równego i innych miast wołyńskich, na giełdzie warszawskiej lub poznańskiej, są o kilka procent niższe od faktycznych, przytem rolnik nie zależnie od tego czy sprzedaje zboże domieszane i zawierające 3 — 8% zanieczyszczeń, czy też poślady i zmiotki o 50% zanieczyszczenia, otrzymuje od kupca jednakową cenę. W ten sposób zostaje zahamowany postęp w kulturze rolnej, a dochód który powinien być zapłatą dla rolnika za dokładną pracę przechodzi do kie-

szeni pośrednika. Znaczenie stacji uwydatnia się specjalnie przy kontrolowaniu nasienia koniczyny. Wysiew koniczyczyny wysianego z kanianką naraża rolników na nader poważne straty, skontrolowanie zaś uprzednie materjału wysianego pozwala strat tych uniknąć. Na ile jest to rzecz poważna, dowodzą starania rządu do wydania przepisów o handlu nasionami i zbożem w ogólności.

Przepisy te mają uznać istniejące Stacje Oceny jako instytucje uprawnione do wydawania opinji w kwestjach spornysh i zaświadczeń o jakości towaru.

Dla orjentacji podajemy cennik Stacji:

	CENA Zł.
Oznaczenie siły kiełkowania nasion, prócz nasion traw i buraków	3.—
Oznaczenie siły kiełkowania nasion traw	5.—
Oznaczenie energji i siły kiełkow. nasion buraków z podaniem % kiełkujących kłębków i ilości kiełków za 100 kłębków	6.—
Oznaczenie czystości wszelkich nasion prócz traw i niektórych innych	2.—
Oznaczenie czystości nasion traw i niektórych innych	3.—
Oznaczenie %-owe każdego poszczególnego składnika w nasionach	0.50
Oznaczenie nazwy gatunków nasienia na podstawie cech	1.—
Oznaczenie nazwy gatunkow. lub odmianow. nasienia na podstawie próby wegetacyjnej	5.—
Oznaczenie pochodzenia nasienia	2.—
„ zawartości kanianki	2.—
„ „ żyleńca w esparcecie	1.—
„ ciężaru objętościowego nasion	1.—
„ „ bezwzględnego nasion	1.—
„ %-owej zawartości łuski w ziarnie owsa lub jęczmienia	3.—
Oznaczenie %-owe ziarn mączystych, szklistych i półszklistych pszenicy lub jęczmienia	1.—
Oznaczenie skrobi w ziemniakach i ich cięż. gatunk.	1.—
„ wody w nasionach	2.—
„ stopnia porażenia ziarn zbóż pleśnią śniegową (Fusarium) względnie ich siły rostowej	5.—
Badanie botaniczne pasz (otrąb, makuchów i t. d.) na prawdziwość, czystość i sfałszowanie	5.—
Oznaczenie %-owe popiołu i piasku w paszach	5.—
Zbadanie jak pod pot. 19 i 20 i prócz tego oznaczenie ilości białka, tłuszczu, włóknika i wilgotności	25.—
Rozbiór botanicz. siana t. j. ilościowe oznaczanie traw słodkich, kwaśnych, roślin motylkowych, innych roślin liściastych i reszty	15.—

Badanie nasion drzew leśnych . . . . . . —
Siła kiełkowania . . . . —
Inne oznaczenia prócz czystości . . . . . —
Czystość . . . . —

Badania nasion warzywnych:

Siła kiełkowania . . . . —
Inne oznaczenia... patrz powyżej.

Uwaga: Przy ocenie nasion obowiązują powyższe ceny bezwzględnie, przy kontroli nasion rolnicy korzystają z 25% zniżki. Firmy nasienne również korzystają z 25% zniżki.

Za próbki oznaczone jako „pilne" pobiera się 50% więcej od cen oznaczonych w cenniku.

Wszelkie przesyłki i korespondencje należy kierować: Łuck, ul. 3-go Maja 5.

Sekcja Nasienna.

Jeżeli chodzi o znaczenie Stacji Oceny z punktu widzenia podniesienia naszego nasiennictwa przez zastosowanie swych badań kontrolnych w życiu praktycznem, to uwypukla się ono specjalnie przy współpracy jej z Sekcją Nasienną, która bada stan zasiewów i uznaje ich pochodzenie, jak również stałość odmian w polu w okresie wegetacji. Aby więc Stacja Oceny nie była odosobniona i nie ograniczała się li tylko do czysto teoretycznych badań, z chwilą przystąpienia do jej organizacji przystąpiono również do organizacji Sekcji Nasiennej Wołyńskiego Towarzystwa Rolniczego. Sekcja powstała w końcu 1926 r. i wspólnie ze Stacją Oceny ma za zadanie pracować nad podniesieniem naszego nasiennictwa i produkcji roślinnej wogóle.

Do Zarządu Sekcji weszli p. p.: Sumowski, Mirkowicz, Kraczkiewicz i Steinheil. W skład Sekcji wchodzi obecnie (w pierwszych miesiącach jej istnienia) już 21 gospodarstw, co tem wyraźniej podkreśla jej istotną potrzebę.

W r. b. składkę wpłaciły następujące osoby:

1. p. Mirkowicz Piotr z maj. Rozważ-Oziery.
2. p. Rożański Jan z Kuchar
3. p. Kraczkiewicz Bolesław maj. Borsuki-Borszczówka (pełnom. spadk. L. hr. Rzewuskiego)
4. p. Białostocki Stanisław z Rokitnicy
5. p. Podhorski Bolesław z Równego
6. p. Pruszyński hr. Andrzej z Pustomyt
7. p. Drowanowski Aleksander z Perekal
8. p. Chodkiewicz hr. Mieczysław z Młynowa
9. p. Teodor bar. Steinheil z Gródka.

Składka członkowska do Sekcji Nasiennej wynosi 25 zł. rocznie.

Pole doświadczalne.

Od początku swego istnienia Wołyńskie T-wo Rolnicze postawiło sobie za zadanie zorganizowanie na terenie Wołynia pola doświadczalnego, placówki doświadczalnej, którąby przyczyniła się do podniesienia poziomu naszych gospodarstw rolnych, zwłaszcza drobnych przez prowadzenie doświadczeń płodozmienno-nawozowych, uprawowych, odmianowych i t. p. na terenie własnym, jak również w poszczególnych gospodarstwach. Pole to miało być punktem wyjściowym i centralą dla nowych powstających filji, gdyż samo przez się zrozumiałem jest, że w jednym punkcie nie można rozwiązywać kwestji dla całego Wołynia, mającego tak różne w poszczególnych okolicach warunki agrologiczne. Postanowionem było jednakże pierwsze pole założyć w najbliższej okolicy Łucka, ponieważ z miastem tem wiele gospodarzy i osób zainteresowanych jako z miastem wojewódzkim i centralą życia rolniczego jest w ścisłym kontakcie i tem samem ma możność bezpośredniego korzystania z prac pola doświadczalnego.

W realizowaniu jednak tej myśli W. T. R. napotykało stale na trudności finansowe.

O nabyciu potrzebnego objektu na własność nie mogło być mowy. Odpowiednie grunty położone o 2 kilometry od Łucka w r. 1924 zgodziły się władze wojskowe wydzierżawić T wu na trzy lata z prawem automatycznego przedłużenia umowy. Budowa hangarów lotniczych na wspomnianym terenie zmusiła jednak władze wojskowe do przedwczesnego zerwania umowy i pozbawiła W. T. R. znowu odpowiedniego terenu.

Stojąc twardo na stanowisku założenia pola w okolicy Łucka, i wychodząc z założenia, że tu założone pole prócz właściwego charakteru ma charakter agitacji kultury rolniczej i łatwiej może promieniować na cały obszar województwa, W. T. R. w końcu zeszłego roku nie bacząc na znaczne koszta odstępnego dotychczasowym dzierżawcom, wydzierżawiło (dzierżawa długoletnia) potrzebne grunta od Magistratu m. Łucka na kolonji Biwaki.

Wiosną r. b. rozpoczęto prace wstępne; przystąpiono do postawienia budynków gospodarskich jak również zakupiono inwentarz żywy i martwy.

Wszystko to postawiło W. T. R. w bardzo trudne warunki finansowe. Na skutek starań, Ministerstwo Rolnictwa przyznało następujące subwencje na rok bieżący: 5000 zł. na założenie doświadczalnego chmielnika, 3800 zł. na budynki, 2500 zł.

na inwentarz, 600 zł. na zakładanie doświadczeń na terenie poszczególnych drobnych gospodarstw, oraz pobory personelu pola.

Sumy te zaledwie w drobnej części pokrywają wydatki już poniesione i przewidywane przez W. T. R.

Usilne starania W. T. R. o uzyskanie odpowiednich subsydjów od organizacji samorządowych, w pierwszym rzędzie powołanych do tego, nie odniosły dotychczas żadnych „realnych“ wyników. Wobec tego Zarząd T-wa zwrócił się do szeregu instytucji i osób, którym zależy na podniesieniu rolnictwa wołyńskiego z apelem wpisywania się na listę członków fundatorów i członków dożywotnych w Wołyńskiej Stacji Doświadczalnej. Członkowie fundatorzy wnoszą 1000 zł, dożywotni 500 zł.

Na skutek tego zadeklarowali i zostali wpisani na pierwsze miejsca listy:

1. Janusz Ks. Radziwiłł . . . . zł. 1500
2. Ostrogski Związek Zemian . . . . . „ 1000
3. Wojewódzki Związek Ziemian . . . . . „ 1000
4. Wołyński Syndykat Rolniczy w Równem . „ 1000

Należy podkreślić zupełną jak dotąd abstynencję sejmików powiatowych, a warto pamiętać o tem, iż subsydja samorządowe powodują w równej wysokości subsydja Ministerstwa Rolnictwa.

Walka z chorobami roślin ogrodowych.

Sekcja Ogrodnicza W. T. R. przeprowadza badania dotyczące chorób i szkodników roślin ogrodowych i udziela porad w zakresie ich zwalczania.

W okresie bieżącym w dziale tym załatwiono kilka spraw, tyczących się chorób, szkodników drzewek szkółkowych, krzewów owocowych i warzyw, jak np. pędraki chrząszcza (pow, Kostopolski) w szkółkach, bakterjoza korzeni jabłonek (Uchowieck pow. Kowelski) uszkodzenia korzeni maku przez larwy (pow. Horochowski) grzybek na porzeczkach pow. Horochowski zgnilizna pomidorów pow. Rówieński.

Dla określenia choroby i środków leczenia, należy przesyłać Sekcji Ogrodniczej W. T. R. okazy roślin uszkodzonych, z podaniem warunków w jakich choroby się rozwijają, oraz ilości roślin opanowanych przez nie.

Instruktor ogrodniczy współpracuje ze Stacją Ochrony Roślin T. O. W. w Warszawie.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Stacji Meteorol. II rzędu, prowadzonej przez Woł. T-wo Rol. w Łucku

Rok 1927 miesiąc.	Barometr średnia miesięcz.	Termometr średnia mies.	Maximum śred. mies.	Minimum śred. mies.	Opad w mm. średnia miesięczna		Liczba dni słonecznych	Liczba dni z opadem		Liczba dni z zachmurzenia
					Śnieg.	Deszcz.		Deszcz.	Śnieg.	
Styczeń	37.4	—3.2	—1.4	—8.4	7.6	1.0	10	1	6	5
Luty	49.1	—4.4	—2.1	—7.7	8.9	0.6	8	2	3	10
Marzec	40.4	+4.7	+8 4	+1.5	--	0.9	10	3	1	8
Kwiecień	40.8	8.4	12.0	3.1	—	2.5	18	11	1	2
Maj	45.3	13.0	17.6	5.6	—	1.9	13	12	2	3

Ilość opadu w czasie I—V 1926 i 1927 r.

	1926	1927
Styczeń	56.1	53.9
Luty	265,4	46 9
Marzec	54,7	34.5
Kwiecień	24.9	76.8
Maj	65,1	59.4

Nasze bibljoteczki.

W obecnej chwili wzmożonego rozwoju rolnictwa obok pługa niezbędnem narzędziem w ręku rolnika jest dobra książka rolnicza. Mając rzecz tę na względzie, Wołyńskie T-wo Rolnicze uzyskało subwencję Ministerstwa Rolnictwa na zakup bibljoteczek rolniczych; każda bibljoteczka zawiera 100 — 150 książek o dużej wartości fachowej ze wszystkich działów rolnictwa.

Rozmieszczone bibljoteczki nie są własnością Kółek Rolniczych i mogą być w każdej chwili cofnięte z tego lub innego kółka, a oddane innemu, o ile frekwencja czytelników okaże się nikła.

Jest to spowodowane wielkim zapotrzebowaniem na bibljoteczki rolnicze, wobec czego książki muszą być tam, gdzie są chętni czytelnicy.

Co kilka miesięcy instruktorzy objazdowi W. T. R. będą sprawdzali frekwencję czytelników i ustalali działy i rodzaje książek, na które jest największy popyt w danej okolicy.

Rozmieszczenie bibljoteczek.

Bibljoteczki zostały rozmieszczone przez Wołyńskie Towarzystwa Rolnicze w r. 1927 w następ. miejscowościach:

Pow. Dubieński

1. Narutówka 2. Kalinówka 3. Radziwiłłów 4. Iwanówka 5. Perekale.

Powiat Zdołbunowski

6. Wierzchów 7. Kurhany 8. Okr. Tow. Rolnicze Rówieńskie..

Powiat Krzemieniecki

9. Zabara 10. Szumsk 11. Wiszniowiec.

Powiat Lubomelski.

12. Jagodzin 13. Wólka Chrypska 14. Ostrówki 15. Horodno.

Powiat Kowelski.

16. Uchowieck 17. Powursk 18. Krzeczewicze 19. Aleksandrówka.

Powiat Łucki.

20. Kościuszków 21. Torczyn.

Powiat Rówieński.

22. Żuków-Nowosiółkiki 23—26 4 bibl. Okr. Tow. Rol. Rówieńskie.

Powiat Horochowski.

27. Bożów 28. Zygmuntówka i Stary-Staw.

Powiat Włodzimierski.

29—31. 3 biblj. Okr. Tow. Roln.

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Zebrania czerwcowe Centr. Tow. Roln.

1) Dn. 17 czerwca r. b. o godz. 10 rano posiedzenie Komitetu C. T. R., o godz. 4 i pół ppoł. połączone posiedzenie Komitetu C. T. R. z Komitetem Jubileuszowym.

2) Dn. 18 czerwca o godz. 10 rano zebranie Rady Głównej C. T. R. z porządkiem dziennym: a) przyjęcie protokułu, b) komunikaty Prezydjum C. T. R., c) zatwierdzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej z zamknięcia rachunków i bilansu C. T. R. za rok 1926 d) wnioski Komitetu związane z Jubileuszem C. T. R., e) wnioski Komitetu na Jubileuszowy Zjazd delegatów Kółek Rolniczych C. T. R. f) wolne wnioski. W razie niewyczerpania porządku dziennego przed południem, dalszy ciąg posiedzenia tegoż dnia o godz. 4½ ppoł.

Wobec doniosłego znaczenia, jakie będą miały obrady Rady Głównej C. T. R. w związku z Jubileuszem i Zjazdem Delegatów Kółek Rolniczych, uważamy za konieczny udział wszystkich panów Prezesów Okr. Tow. Rolniczych i delegatów do Rady Gł. C. T. R w jej obradach dn. 18 czerwca r. b.

3) Dn. 19 czerwca r. b. nabożeństwo o godz. 10-ej rano w kościele św. Krzyża. Otwarcie Zjazdu Jubileuszowego C. T. R. w gmachu Filharmonji o godz. 11-ej rano. Na Zjeździe Jubileuszowym będą przemawiali: 1) prezes C. T. R. p. K. Fudakowski, 2) v. prezes C. T. R. p. A. Maj, 3) senator M. Kiniorski, 4) poseł S. ks. Czetwertyński, 5) p. St. Leśniewski, dyr. Muzeum Przem. i Roln.

Na posiedzeniu Jubileuszowem mają prawo być obecni wszyscy członkowie C. T. R. t. j. nietylko członkowie Okręgowych Tow. Rolniczych, lecz również i członkowie Kółek Rolniczych i Kół Gospodyń Wiejskich. Nieodzownem jest, by na posiedzeniu Jubileuszowem byli obecni wszyscy prezesi Okręgowych Towarzystw Rolniczych, delegaci od Okr. Tow. Rolniczych na Radę Główną C. T. R. jak również delegowani na zjazd, mający się odbyć w dn. 20.VI, delegaci kółek rolniczych i delegatki Kół Gospodyń Wiejskich,

Dnia 19 czerwca r. b. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się dla uczęstników Zjazdu przedstawienie w Teatrze Wielkim opera „Zygmunt August".

4) Dnia 20 czerwca r. b. o godz. 9-ej rano w sali Filharmonji otwarcie Jubileuszowego Zjazdu delegatów Kółek Rolniczych. W posiedzeniach Zjazdu uczęstniczyć winni oprócz Prezydjum i Komitetu C. T. R. członkowie Rady Głównej C. T. R. w pełnym składzie, prezesi Okręgowych Tow. Rolniczych, instruktorki i instruktorzy Okr. Tow. Rolniczych i przynajmniej

po 2 delegatki i po 2 delegatów od Kół Gospodyń Wiejskich i Kółek Rolniczych.

Będą wygłoszone referaty.

1) Referat na temat: „Jak powinno pracować Kółko Rolnicze?“ — wygłosi p. B. Wieliczko.

2) Referat na temat: „Co może i powinien rolnik robić dla podniesienia dochodu z gospodarstwa“ wygłosi p. A. Piątkowski.

3) Wnioski Rady Głównej C. T. R. w sprawie potrzeb i postulatów rolnictwa.

4) Na Zjazd przygotowane będą noclegi dla członków Kółek Rolniczych. Uczęstnicy Zjazdu będą korzystali z ulg kolejowych 66% zniżki na przejazd z Warszawy ze Zjazdu.

Okręg Krzemienieckie T-wo Rolnicze.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie członków Krzemienieckiego O. T. R. odbyło się w dn. 22 maja 1927 r, w gmachu Liceum Krzemienieckiego. Na zebraniu obecny był delegat Min. Roln. Naczelnik Wydziału Roln. Woj. Woł. p. J. Żurakowski.

Po odczytaniu protokółu zebrani przyjęli go bez zmian. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej złożył p. Roman Załęski prezes O.T.R. W dyskusji zabierali głos p.p. W. Gołowski, J. Żurakowski, M Zapolski i R. Załęski.

P. R. Załęski przedstawia następnie zebranym plan pracy na rok 1927. W planie m. in. przewidzianą jest wycieczka do Borsuk celem zwiedzenia selekcyjnego gospodarstwa koniczynowego i poletek doświadczalnych, walka ze zgnilcem, sprawa utworzenia związku posiadaczy sadów, i in. Uchwalono, że w walce ze zgnilcem należy wyjednać u władz administracyjnych nakaz niszczenia zarażonych pasiek i ułatwienia nad niemi kontroli instruktorów. Jednocześnie postanowiono zwrócić się do Min. Rol. o wyasygnowanie sum na indemnizację za zniszczone w walce ze zgnilcem ule. Wniosek ten znalazł całkowite poparcie Pana Naczelnika Wydz. Rolnictwa w Województwie.

Sprawę zwrócenia się do gmin o wstawienie do budżetów sum na popieranie rolnictwa przekazano Zarządowi do załatwienia.

Po skończonej dyskusji dyrektor p. R. Załęski wygłosił treściwy odczyt o systemie uprawy Burmerstra i Lössowa, przestrzegając przed zbyt pochopnem naśladownictwem. Przy tem poruszaną była bardzo ciekawa sprawa gospodarki wodnej na naszych glebach.

Prof. Dawidowski wygłosił odczyt o żywieniu zwierząt, poruszając najaktualniejsze błędy popełniane przez rolników.

W wyborach uzupełniających do Rady Nadzorczej zostali powołani p.p. Makaroff, Kalinowski i Szymborski.

W wolnych wnioskach zebrani wyrazili podziękowanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej za wydatną pracę.

Okr. Kowelsko-Lubomelskie Tow Rol.

W dn. 29 maja r. b. o godz. 10 odbyło się w Kowlu zebranie Rady Nadzorczej O. T. R., na którem przyjęto sprawozdanie Zarządu za rok ubiegły, oraz udzielono absolutorjum Zarządowi. Kooptowano do Zarządu O. T. R, p. inż. St. Białostockiego jako sekretarza, na miejsce ustępującego p. Łobarzewskiego.

W tymże dniu o godz. 13 odbyło się Walne Zebranie członków Okr. Kowelsko Lubomelskiego T-wa Roln., przy udziale 25 osób, Po zagajeniu zebrania przez Prezesa O. T. R. p. Leopolda Mianowskiego, powołano do prezydjum Zjazdu p. Wielhorskiego, jako przewodniczącego, p. Białostockiego, jako sekretarza, oraz p.p. Kruszewskiego i Stachurskiego, jako członków Prezydjum. Zebranie zaszczycił swoją obecnością p. Starosta Niepokulczycki z zastępcą Starosty p. Kańskim.

Porządek dzienny zebrania:

1. Zagajenie.
2. Wybór Prezydjum.
3. Odczytanie protokułu ostatniego walnego zebrania.
4. Referat p. K. Jokisza, Dyrektora Wołyńsk. Tow. Roln. „O opłacalności gospodarstw rolnych“.
5. Referat p. inż. Wł. Nekrasza, instruktora Okręgowego T-wa Roln. „Nowy system uprawy roli“. (Burmerster-Lössowa)
6. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewiz.
7. Wybory uzupełniające 5 członków do Rady Nadz. i 3 czł. do Komisji Rewizyjnej w myśl § 19 i 24 Statutu.
8. Wnioski.

Po referatach wysłuchano sprawozdania z działalności O. T. R. i Komisji Rewizyjnej, poczem dokonano wyborów nowych członków do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, którzy w myśl statutu ustąpili w drodze losowania lub z innych powodów.

Na skutek losowania ustąpiły z Rady Nadz. następujące osoby: p. Łobarzewski, p. Dzięglęwski, p. Horodecki, p. Karlikowski, p. Wojciechowski, p. Krystanowski. Na ich miejsce wybrano p. Fr. Skorupskiego, p. Z. Mikułowską, p. Z. Białostocką, p. Mittelsztedta, p. E. Stachurskiego, p. K. Pacholczuka.

Do najważniejszych spraw załatwionych przez O. T. R. w pierwszym roku jego działalności były: założenienie 6-ciu pól doświadczalnych w majątkach oraz 6-ciu gospodarstw kontraktowych u drobnyhh rolników, rozdział nasienia pszenicy, żyta, owsa, jęczmienia i ziemniaków dla członków kółek rolniczych, udział w wystawie włodzimierskiej, urządzenie kursów rolniczych w 22 miejscowościach, przy udziale przeszło 2300 słuchaczy.

Na wystawie Włodzimierskiej otrzymano wyróżnienie w formie medalu bronzowego C. T. R. za szerzenie wiedzy rolniczej.

Na czoło dyskusji wysunęły się sprawy meljoracyjne i spółdzielczości.

Pan Dyrektor Jokisz zakomunikował o przybyciu w najbliższym czasie na Wołyń na skutek starań W. T. R. inżyniera-meljoratora, który udzieli fachowych wskazówek i porad w sprawach meljoracji w poszczególnych majątkach, kolonjach i wsiach i w sprawie zakładania spółek wodnych.

Zgłoszenia w tej sprawie przyjmuje Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze.

SPRAWY KREDYTOWE.

Polityka Kredytowa Państwowego Banku Rolnego.

Polityka P. B. R. w zakresie udzielania kredytów krótkoterminowych przewiduje skasowanie w przyszłości pożyczek indywidualnych, przy równoczesnem poparciu akcji pożyczkowej dla spółdzielni kredytowych, organizowanych w poszczególnych powiatach.

Z chwilą gdy powiaty będą posiadały dostateczną ilość spółdzielni kredytowych, ustanie udzielanie pożyczek krótkoterminowych poszczególnym osobom indywidualnie, a natomiast pożyczkę będzie można otrzymać tylko za pośrednictwem spółdzielni, które otrzymują coraz większe kredyty P. B. R.

Kredyty dla spółek maszynowych.

Celem zapewnienia powstającym przy kółkach rolniczych spółkom maszynowym potrzebnych funduszów na nabywanie maszyn i narzędzi rolniczych, bądź specjalnym spółdzielniom maszynowym—Państwowy Bank Rolny udzielać będzie kredytu wspomnianym spółkom maszynowym na następujących zasadach:

1) Z kredytów w Państwowym Banku Rolnym korzystać będą mogły tylko te spółki maszynowe, które zorganizowane

zostały przy kółkach rolniczych i stanowią ich autonomiczną sekcję, bądź przy samorządach gminnych, lub powiatowych pod warunkiem zaakceptowania ich regulaminu przez Państwowy Bank Rolny.

Regulamin Sekcji maszynowej otrzymać można w Woł. T-wie Rol. (przyp. red.).

2) Ubiegające się o kredyt spółki maszynowe składać będą podanie z wyszczególnieniem, jakie maszyny, w jakiej firmie i za jaką cenę pragną nabyć oraz ile posiadają na ten cel własnych pieniędzy. Do podania należy dołączyć opinję miejscowego kółka rolniczego, zaakceptowaną przez Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze, lub Urzędu Gminnego, zaakceptowaną przez Wydział Powiatowy, stwierdzającą zachodzącą potrzebę kupna wymienionych w podaniu maszyn, oraz jaką sumę kapitałów własnych spółka na ten cel posiada.

3) Wysokość kredytu nie może przewyższać 70% istotnej ceny maszyn. Pozostałe 30% spółka powinna zapłacić z własnych funduszów.

4) Pożyczki udzielane będą z terminem zwrotu do 3-ch lat, płatne w ratach półrocznych, przyczem pierwsza rata płatna będzie po upływie jednego roku od daty zaciągnięcia pożyczki. Oprocentowanie wynosić będzie stawkę, stosowaną przez Państwowy Bank przy pożyczkach dla Spółdzielni Rolniczo-Handlowych.

5) Pożyczki udzielane będą członkom Spółek Maszynowych na skrypty dłużne z zastosowaniem solidarnej odpowiedzialności.

6) Państwowemu Bankowi Rolnemu przysługiwać będzie prawo kontroli zużycia udzielonych pożyczek zgodnie z przyznaczeniem i w razie przeznaczenia otrzymanego kredytu na inne cele, Bank będzie miał prawo wymagać przedterminowego zwrotu pożyczki.

Kredyty przejściowe.

Dowiadujemy się ze źródeł miarodajnych, iż w krótkim czasie będą uruchomione kredyty t. zw. przejściowe. Kredyty te będą miały na celu przyjście z pomocą gospodarstwom rolnym w rozmiarze do 35 ha, na terenie Województw Wschodnich w okresie starań o wywołanie hipotek. Petent będzie musiał złożyć dowody, że poczynił konkretne zabiegi o wywołanie hipoteki.

Kredyt wydawany będzie na 1-3 lata; po wywołaniu hipoteki może być zaliczony jako długoterminowy.

Kredyty przejściowe będą udzielane na inwestycje związane z podniesieniem kultury rolnej specjalnych gałęzi, jakto:

na założenie sadów, pasiek, chmielników, rybołówstwa i t. p. a również na budowle i remont budynków gospodarskich przy warunkach pokrycia ich materjałem ogniotrwałym i zachowania odstępów nie bliższych niż 50 m^2.

Pozatem kredyt przejściowy będzie miał na celu spłatę uciążliwych długów prywatnych.

Kredyty przejściowe w żadnym wypadku nie będą udzielane na dokupno ziemi, maszyn lub inwentarza.

Oprocentowanie będzie wynosić więcej około 1½% niż stopa procentowa Banku Polskiego.

Przewiduje się, że kredyty te będą udzielane za pośrednictwem kas gminnych i spółdzielni kredytowych, o ile podania petentów będą uzasadnione powyższemi warunkami.

PRZYPOMNIENIA NA CZASIE.

Przypomnienia hodowlane na czerwiec. Inwentarz chodzi na pastwisko i dostaje zieloną paszę. Uważać bacznie, aby się nie wzdęło, zaopatrzyć się w środki ratownicze (woda wapienna, amoniak, rozwieracz „Wulkan“, lub trokar albo rurę przełykową).

Roboty na chmielnik w czerwcu:

1) Wykończenie przeorywki chmielu,
2) Zaprowadzenie chmielu na druty, lub tyczki,
3) Oczyszczenie rzędów od chwastów i podsypanie,
4) Druga dawka nawozów azotowych,
5) Pilnowanie prawidłowego wicia się łodyg na podporach, szczególnie po wiatrach i burzy, a na tyczkach 3-krotne podwiązywanie,
6) Przyoranie rzędów,
7) Pod koniec miesiąca rozoranie rzędów, lub ich wyrównanie, stosownie do sposobu uprawy zagonowej, albo równej,
8) Pasynkowanie,
9) Opryskiwanie w razie ukazania się czerni i mszycy,
10) Bronowanie rzędów, lub spulchnianie ich kultywatorami, albo eksterpatorami.

Roboty w ogrodzie na czerwiec.

W sadzie: Drzewkom młodym, które ucierpiały od mrozu, przycinać gałązki zmarznięte, zasilając rozcieńczoną gnojówka. Ziemię pod niemi po uprzednim silnem podlaniu obłożyć nawozem. Brzoskwiniom i morelom naginać gałęzie dla wywołania wzrostu bocznych pędów.

U drzew młodych prostować przewodniki. Usunąć wiązadła drzewek uszlachetnionych. Młode pędy wiązać, prostując je. Podlewać i zraszać drzewka świeżo posadzone, a słabo przyjmujące się. Tępić silnie robactwo. Czereśnie omotać nićmi bawełnianemi dla chrony przed ptactwem. Rozpoczynać zbiór czereśni, agrestu na kompoty.

W ogrodzie warzywnym: Pleć warzywa, gdy chwasty są małe, nie dopuszczając do ich rozwoju, gdyż jest to okres decydujący w walce o byt roślin hodowanych. Okopać po raz drugi kapustę, kalafiory, pomidory, ziemniaki. Wysiać ostatni raz ogórki w początku miesiąca. Zbierać wczesne warzywa. Kończyć sadzenie późnych kapust. Gromadzić komposty. Niszczyć jaja motyli na kapustnych.

Silnie wietrzyć inspekty. W okna wolne wysadzić ogórki na korniszony i sałaty.

W ogrodzie ozdobnym. Kończyć sadzenie kwiatów wysadzić rośliny dwuletnie, wysiać na rozsadę bratki, niezapominajki. W końcu miesiąca wyjąć i przesuszyć cebule roślin kwiatowych. Kosić trawniki (co 2—3 tygodnie) i wałować.

Roboty w pasiece na czerwiec.

Gdy pnie w pasiece dojdą do stanu silnego i wylęgną się trutnie, możemy stare matki kasować. Po 8—9 dniach zabrania matki, trzeba dokładnie przejrzeć wszystkie ramki, powyrzynać zbyteczne mateczniki, pozostawiając tylko jeden prawidłowo zbudowany, najlepszy i najmłodszy.

Lepsze mateczniki można używać na wyhodowanie matek dla innych uli.

Wyznaczyć pnie, od których chcemy brać roje. Poszerzać gniazda zważając, żeby nie dodawać odrazu więcej jak jedną, lub dwie ramki. Z pni silnych mających pełny komplet ramek można wyjmować jedną lub dwie z czerwiem i dodawać je pniom słabym, a wzamian wziętych dać susz, czyli gotową woszczyzną. W czasie pożytku (miodobrania) dajemy węzę sztuczną.

Pilnować wychodzące roje, obsadzać je na pięciu lub sześciu ramkach; dobrze jest dodać jedną lub dwie ramki z czerwiem, a także z miodem.

Roje w taki sposób obsadzone są najlepiej pożądane w maju lub w czerwcu, bo całkowicie zdążą przygotować się do zimowli.

Ale z rojami nowemi po kilku dniach trzeba zrewidować i sprawdzić czy dobrze się zagospodarowały i czy woszczynę ciągną prawidłowo (pionowo).

Uważać na czystość w ulach, szczególnie w pniach słabych żeby nie zagnieździła się motylica.

Z pism rolniczych

„GAZETA ROLNICZA" Nr. 22 z dn. 4.VI r.b. zamieszcza: *„O rozszerzenie w Polsce uprawy i hodowli przenicy" — Jan Lutosławski.*

Dla uprawy pszenicy ustalają się korzystne konjunktury na rynku światowym. Wpływa na to wzrastające spożycie białego pieczywa, wskutek podnoszenia się skali życia. Polska jest krajem, nadającym się szczególnie do uprawy pszenicy. Trzeba nam pospieszyć na rynek światowy ze swoją pszenicą. Brakuje nam jednak właściwej organizacji produkcji odmianowej i organizacji zbytu. Zagranicą sprawa przedstawia się odwrotnie. Organizacja wywozu powinna mieć jednolity kierunek i opierać się na następujących zasadach:

Ilość odmian nie należy mnożyć, ale ograniczać ich liczbę, polskie odmiany należy wprowadzić do prób międzynarodowych, odbiorców dla polskich odmian siewnych trzeba szukać w podobnej do Polski strefie klimatycznej.

Niezbędne jest utworzenie „Związku wywozowego polskich hodowli pszenicy", któryby prócz spraw zawodowych ustalił i wysoko utrzymał markę „polskiej pszenicy siewnej" i towaru wypiekowego.

„Międzynarodowa Konferencja Pszenna" w Rzymie 25—29 kwietni 1927 r. Sprawozd. prof. E. Załęskiego.

Kongres miał za zadanie zachęcenie wielkich mas rolniczych do powiększenia obszarów uprawianych pod pszenicę. W Polsce zamiana pewnej części uprawy żyta na uprawę pszenicy jest możliwa.

Dobrze byłoby założyć na lekkich gruntach Polesia, Podlasia i Białorusi stacje doświadczalne i pokazowe.

W sprawie wypiekowości mąki z różnych odmian pszenicy stwierdzono, że połączenie cech szklistości z dobrą wypiekowością w jednej odmianie jest korzystnem ze względów handlowych, gdyż w Europie zapotrzebowanie na takie pszenice jest większe. Jest to niezmiernie ważny punkt ze względu na eksport przenicy z Polski zagranicę. Pszenice typu półszklistego jak np. Złotka lub Ostka grubokłosa prof. Załęskiego osiągały na eksport do Austrji ceny o 10—20% wyższe niż pszenice mączyste.

Zwrócono uwagę na ważność zawartości w glebie próchnicy i odpowiednich bakterji, które w praktyczny gospodarski sposób w-g prof. Stoklosy z Pragi, otrzymuje się przez robienie kompostu z torfu, ekskrementów końskich i pszennej ziemi. Kompst taki dobrze przerobiony, rozsiany w ilości 30 ctm. na ha, ma podnieść plony pszenicy b. znacznie.

Bakterje te przyczyniają się do pobrania z gleby związków azotowych i przeprowadzają nierozpuszczalne związki fosforowe i potasowe w rozpuszczalne i dostępne dla roślin.

W sprawie walki z rdzą, największym wrogiem zbóż, ustalono, że wobec olbrzymiej różnorodności ras rdzy odmiana pszenicy oporna przez szereg lat, może się stać raptem nieoporną, a to wskutek rozpowszechnienia się odmiany grzybka, mającej zdolność atakowania tej właśnie odmiany.

Inne uchwały Konferencji Międzynarodowej.

Uchwały Międzynarodowej Konferencji Plantatorów Buraka Cukrowego stwierdziły, że uprawa buraka cukrowego w Europie, doznająca konkurencji ze strony trzciny cukrowej tropikalnej, jest absolutną koniecznością ze względów cukrowniczo-rolniczych.

Konferencja wzywa do połączenia wszystkich sił dla wspólnej obrony i zastosowania przez rządy Europy polityki protekcyjnej dla buraka cukrowego.

Omawiano również między innemi na Konferencji Międzynarodowej znaczenie gospodarczo-polityczne rolnictwa dla przywrócenia równowagi gospodarczej po wojnie, uznając, że rolnictwo ma zasadniczy wpływ na rozwój przemysłowy kraju. Podźwignięcie rolnictwa ma znaczenie podstawowe w ogólnej polityce gospodarczej.

RÓŻNE WIADOMOŚCI

Wycieczki rolnicze.

W obecnym sezonie przed żniwami Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze urządza następujące wycieczki:

1. Do Poznańskiego — dla zwiedzenia gospodarstw rolniczych. Ilość uczęstników 30.

2. Dwie wycieczki do Sarn, w celu zwiedzenia Stacji błotnej i poznania rezultatów, do jakich można dojść w racjonalnie prowadzonem gospodarstwie, w warunkach poleskich. Ilość uczęstników 30—40.

Wycieczki będą miały charakter fachowo-rolniczy. Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze pokryje część kosztów przejazdu koleją.

Okręgowe Towarzystwa Rolnicze winny zachęcić członków kółek rolniczych do wzięcia udziału w wycieczkach. Zgłoszenia indywidualne lub za pośrednictwem T-wa Okręgowego należy nadsyłać do W. T. R.

Wystawa Rolniczo-Przemysłowa w Krzemieńcu.

Wystawa Rolniczo-Przemysłowa odbędzie się w roku bieżącym w Krzemieńcu w dn. 28—30 sierpnia.

Protektorat nad wystawą objął Wojewoda Wołyński Pan Władysław Mech. Celem wystawy w Krzemieńcu jest dokonanie przeglądu wytwórczości gospodarstw wiejskich, większej i mniejszej własności i tych gałęzi produkcji, które są związane z rolnictwem, w rejonie Krzemieniec—Dubno—Zdołbunów—Ostróg — Równe, a w miarę zgłoszeń i z dalszych rejonów wołyńskich.

Poza tem, jednym z ważniejszych celów wystawy jest zbliżenie rolników z firmami nasiennemi, maszynowemi i hodowlanemi na Wołyniu lub poza jego granicami, ułatwiając w ten sposób naszemu rolnictwu wkroczenie na drogę postępu.

Wystawa Krzemieniecka będzie zakończeniem szeregu wystaw obwodowych, przeprowadzonych w latach ubiegłych w Dubnie, Równem i Włodzimierzu, a zarazem przygotowaniem do ogólno-wołyńskiej wystawy w r. 1928 w Łucku i wystawy ogólno-kresowej w 1929 r. w Warszawie.

Przyjmuje zgłoszenia i udziela informacji: Wołyńskie Towarzystwo Rolnicze w Łucku ul. 3 Maja Nr. 5 i Krzemienieckie Okręgowe Towarzystwo Rolnicze ul. Kościelna 4.

Termin zgłoszenia istniejących praw użytkowania wód płynących.

W myśl ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 roku Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 936 mają być zgłoszone do dnia 27 listopada 1927 roku wszystkie istniejące prawa wodne celem wpisania ich do ksiąg wodnych.

Te istniejące prawa wodne, które do tego terminu nie zostaną zgłoszone, wygasają z upłynięciem powyższego terminu.

W podaniu w sprawie zgłoszenia istniejącego prawa wodnego należy wyszczególnić:

1) Imię i nazwisko uprawnionego do specjalnego używania wody i jego miejsce zamieszkania oraz nazwę rzeki lub potoku, z którego wody zakład korzysta.

2) Określenie zakładu wodnego.

3) Określenie uprawnień wodnych i sposób użytkowania, zasadnicze wymiary, odnoszące się do wysokości piętrzenia, ilości wody zezwolonej do zużytkowania i do znaków wodnych z podaniem liczb i dat, względnie protokołu władz, które uprawnień tych udzieliły.

4) Czy przy wydaniu zezwolenia, względnie orzeczenia na używanie wody były ograniczenia uprawnień (np. co do czasu trwania uprawnień).

5) Jak dawno petent korzysta z uprawnień względnie od kiedy zakład wodny jest czynny.

Do wyżej wspomnianego podania należy dołączyć:

1) Plany urządzeń wodnych w trzech egzempl. i t. p.

2) Odpisy prawomocnych orzeczeń władz, po jednym egzmp.

3) Dowody na okoliczność, że zakład wodny został wzniesiony przed 1 stycznia 1923 r. oraz że zakład istniał w dniu 1 stycznia 1923 r. 10 lat.

4) Urzędowe wyciągi z ksiąg hipotecznych.

5) Wykaz osób, na których prawa zakład może odziaływać, z dałączeniem ewentualnie ich oświadczeń.

6) Opis fabrykacji i deklaracja.

Krzak żyta o 62 kłosach

Wołyńskie T-wo Rolnicze jest w posiadaniu okazu żyta zawierającego 62 kłosy w jednym krzaku. Krzak zawiera 45 kłosów dobrze wykształconych, 10 kłosów spóźnionych i 7 niewystrzelonych. Żyto pochodzi z pow. Horochowskiego i rosło w polu na rowie obok łanu zasianego żytem. Na miejscu pozcstało jeszcze kilka krzaków. Poczyniono kroki w celu zabezpieczenia rzadkich okazów żyta.

Grad.

W powiecie Kowelskim, w gminach Powurskiej i Lubitowskiej wypadł w dniu 6 czerwca r. b, grad na przestrzeni około 5.000 hektarów, powodując olbrzymie zniszczenie zbóż.

Żyto zniszczone kompletnie, pszenice i jarzyny ucierpiały w dużym stopniu, jak również zostały uszkodzone warzywa i sady.

Straty wynoszą około 1½ miljona złotych. Żyto skoszono na siano.

Ceny orjentacyjne narzędzi rolniczych na Wołyniu.

(w nawiasach ceny firmowe)

Pługi nurczanki zależnie od rozmiarów	32. 42 i 52	zł.	
„ dwuskibowce Ventzki Nr. 0	100 (100)	zł.	
„ „ „ Nr. 1	125 (120)	„	
„ „ „ Nr. 2	145 (140)	„	
„ „ „ Nr. 3	162	„	
„ trzechskibowce Ventzki	185	„	
Pogłębiacze Ventzki elastyczne	45	„	
„ „ „Ideał“ do Nr. 3	78—85	„	(70)
Obsypniki	40	„	
Brony 3 pol. 4—5 belkowe	82—89	„	
„ 3 pol. posiewne 16 belkowe	48	„	
Kultywatory	105—125	„	
Siewniki Ventzki 11 rzęd.	756	„	
„ „ 13 „	805	„	
„ „ 15 „	820	„	

Żniwiarka . .	135 dolarów		
Snopowiązałki .	285 „ w Warszawie		
Szpagat . .	42 centy za 1 klg.		
Grabie konne typu włośc.		130	zł.
„ „ „ automat.		280	„
Kosiarka	95 dolarów		
Młocarnie bębnowe bez wytrząsaczów . .		345—420	„
„ z wytrząsaczami 18" . . .		880	„
„ „ „ 22" . . .		946	„
Kieraty		490—550	„
Wirówka Alfa-Laval 60 litr.		42 dolary	
„ Milka 50 litr.		21 „	

Ceny zboża na giełdzie Warszawskiej.

w dniu 12.VI r. b.

Żyto poznańskie	51.75	gr.
Pszenica poznańska	54.60	„
Jęczmień	44.00	„
Owies poznański	43.75	„
Łubin	20-00—24.00	„

BILANS

WOŁYŃSKIEJ ROLNICZEJ SPÓŁDZIELNI KREDYTOWEJ

w Łucku, ulica Mickiewicza 5.

AKTYWA. *na 1 Czerwca 1927 r.* PASSYWA.

AKTYWA			PASSYWA		
Pożyczki udzielone członkom . .	124.631	05	Udziały 207 członków, zadeklarowano 57.400, wpłacono . .	47.405	20
Różni dłużnicy	17.280	—	Fundusz zasobowy	3 560	01
Ruchomości	762	50	Wkłady: terminowe . . 38.025.11		
Koszty handlowe . . .	3.210	76	beztermjnowe . 4.163.13	42.188	24
Wydatki zwrotne	108	—	Banki	9.242	93
Dokumenty do inkasa . . .	5.118	55	Różni wierzyciele	16.317	24
			Dywidenda niepodjęta . . .	204	80
			Różne za inkaso	5.118	55
	152 809	76		152.809	76

Wołyńska Rolnicza Spółdzielnia Kredytowa w Łucku dostarcza członkom swym: tomasynę, superfosfat, azotniak, sól potasową, po cenach ustalonych przez Państwowy Bank Rolny, udzielając na ten cel kretytów w całkowitej wysokości kosztu nawozów, do dnia 1 marca 1928 roku, przy oprocentowaniu 9 i $9\frac{1}{2}\%$ w stosunku rocznym.

Wydawca: **Wołyńskie T-wo Rolnicze.** Redaktor: **K. Jokisz.**

Drukarnia Państwowa — Łuck, 31 V 1927 r. 631.